

Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE GLIWICKIM
ZA ROK 2012**

POWIATOWY RAPORT ROCZNY

II/P/2012

CZEŚĆ I

Gliwice 2013

*Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła*

Opracowanie: © Andrzej Kasperek

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	4
II. Analiza i diagnoza	7
1. Bezrobocie i oferty pracy według zawodów	7
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	12
3. Podsumowanie.....	15
Załączniki.....	17
Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w powiecie gliwickim. Stan na koniec 2012 roku.	
Załącznik nr 2. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w powiecie gliwickim w 2012 roku.	
Załącznik nr 3. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie gliwickim w 2012 roku.	
Załącznik nr 4. T-I/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gliwickim w 2012 roku.	
Załącznik nr 5. T-I/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie gliwickim w 2012 roku.	

WSTĘP

Powiatowy raport pn. „*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gliwickim w 2012 roku*” realizowany jest na podstawie zapisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które nakładają na samorządy powiatowe „opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia”¹ oraz na systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdanie MPiPS-01). W raporcie stosowana jest klasyfikacja zawodów i specjalności obowiązująca od 1 lipca 2010 r.²

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH³

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym m.in:

- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),⁴**
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997)⁵.

Podstawowe definicje

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

¹ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 nr 69 poz. 415 z późniejszymi zmianami), Art. 9

² Od 1 lipca 2010 r. obowiązuje klasyfikacja zawodów i specjalności wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537).

³ Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędom pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

⁴ J.Rittau, A.Kasperek, R.Rewkowski „*Monitoring rynku pracy Gliwic, Knuruwa i Pyskowic z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych; Gliwice 1994-97*” Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic; Gliwice 1998

⁵ Szerzej: B.Lukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

- **zawód nadwykowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA ROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – II/P)

Źródłem informacji do opracowania części 1 RAPORTU – II/P/2012 są:

- wygenerowane przy pomocy komputerowego programu „Syriusz” dane z załącznika 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2012 rok” i załącznika 2 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w 2012 roku” do sprawozdania MPiPS-01. Powyższe dane zawarte są w tabelach załączonych do raportu.
- roczne powiatowe raporty „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gliwickim” za lata 2009 - 2011.

Mierniki stosowane do monitoringu

- 1) **rednia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k** (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w 2012 roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2012 roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12} \quad (2)$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

\bar{O}_I^k , \bar{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Ponadto:

- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej (\bar{N}_I^k), tzn. dla:

$\bar{N}_I^k > 1$, zawód jest nadwyżkowy,

$\bar{N}_I^k < -1$, zawód jest deficytowy ,

$-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1$, zawód jest zrównoważony

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k=0$ i $\bar{B}_I^k=0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,

3) Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k ($W_{d,l}^k$)

$$W_{d,l}^k = \frac{B_{d,l}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (5)$$

gdzie:

$B_{d,l}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k , pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu na koniec 2012 roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu na koniec 2012 roku.

Przyjęto, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę w szkole lub na uczelni wyższej, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W powiecie gliwickim na koniec 2012 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 3817, z czego 59% stanowiły kobiety.

Tabela 1. Struktura bezrobocia w powiecie gliwickim na koniec lat 2012 i 2011

	rok	ogółem bezrobotnych	w tym				
			kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
				ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
liczba bezrobotnych	2012	3817	2235	83	54	895	545
	2011	3401	2061	72	55	754	437
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	2012	100%	59%	2%	1%	23%	14%
	2011	100%	61%	2%	2%	22%	13%
odsetek kobiet w danej grupie bezrobotnych	2012	-	59%	-	65%	-	61%
	2011	-	61%	-	76%	-	58%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Zmieniła się struktura bezrobocia w porównaniu z końcem 2011 roku. Pomimo wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych kobiet zmniejszył się o 2 punkty procentowe. Zmalał odsetek absolwentek - stanowiły one $\frac{2}{3}$ ogółu absolwentów. Udział osób długotrwale bezrobotnych (osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy) w ogólnej liczbie bezrobotnych systematycznie wzrasta od roku 2010 (patrz Tabela 1).

Tabela 2. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w powiecie gliwickim na koniec 2012 roku

kod zawodu	nazwa zawodu	liczba bezrobotnych	odsetek bezrobotnych	w tym*				
				kobiety	absolwenci		osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy	
					ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
000000	Bez zawodu	636	16,7%	17,6%	3,6%	3,7%	3,5%	2,6%
522301	Sprzedawca	395	10,3%	16,9%	3,6%	5,6%	13,7%	22,2%
722204	Ślusarz	117	3,1%	0,3%	-	-	3,6%	0,4%
512001	Kucharz	77	2,0%	3,0%	1,2%	1,9%	2,8%	4,2%
331403	Technik ekonomista	61	1,6%	2,6%	-	-	1,6%	2,6%
514101	Fryzjer	56	1,5%	2,5%	-	-	0,8%	1,3%
911207	Sprzątaczką biurową	56	1,5%	2,5%	1,2%	1,9%	2,8%	4,6%
932990	Pozostali rob. przy pracach prostych w przemyśle	54	1,4%	0,8%	3,6%	-	0,4%	0,2%
931301	Robotnik budowlany	51	1,3%	-	-	-	1,2%	-
711202	Murarz	50	1,3%	-	-	-	1,6%	-
	Razem 10 zawodów	1553	40,7%	46,2%	13,3%	13,0%	32,0%	38,0%

* odsetek w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Zdecydowanie największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych - podobnie jak w poprzednich latach - stanowiły osoby bez zawodu (prawie 17%). Znaczny odsetek (ponad 10%) stanowili *Sprzedawcy (522301)*. Dziesięć zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generowało prawie 41% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (patrz *Tabela 2*).

Tabela 3. Struktura i ranking 13 zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w powiecie gliwickim na koniec 2012 roku*

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek absolwentów w odniesieniu	
			ogółem	absolwentów	do ogółu bezrobotnych absolwentów	do ogółu bezrobotnych w zawodzie
1	242217	Specjalista administracji publicznej	10	5	6,0%	50%
2	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	35	4	4,8%	11%
3	213106	Biotechnolog	7	4	4,8%	57%
4	000000	Bez zawodu **	636	3	3,6%	0,47%
5	522301	Sprzedawca	395	3	3,6%	1%
6	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	54	3	3,6%	6%
7	263102	Ekonomista	18	3	3,6%	17%
8	235107	Pedagog	8	2	2,4%	25%
9	214390	Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	6	2	2,4%	33%
10	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	6	2	2,4%	33%
11	264201	Dziennikarz	5	2	2,4%	40%
12	216101	Architekt	4	2	2,4%	50%
13	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	3	2	2,4%	67%
Razem dla 13 zawodów					44,6%	

* w pozostałych 46 zawodach zarejestrowanych było po 1 bezrobotnym absolwencie

** głównie absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (patrz *Tabela 1*). Zarejestrowani byli w 59 zawodach. Tylko siedem z nich generowało prawie 30% bezrobotnych absolwentów. Pomimo wzrostu ogólnej liczby bezrobotnych *bez zawodu* oraz *sprzedawców*, zmniejszyła się liczba absolwentów w tych zawodach (patrz *Załącznik 1* i *Tabela 3*).

Wśród zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, aż sześć z nich: *sprzedawca*, *ślusarz*, *sprzątaczką (biurowa)*, *technik prac biurowych (pracownik biurowy)*, *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym*, *kucharz* oraz grupa osób bez zawodu utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku.

Tabela 4. Struktura i ranking 11 zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, w powiecie gliwickim na koniec 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek*	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
		ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
522301	Sprzedawca	395	123	13,7%	31%
722204	Ślusarz	117	32	3,6%	27%
000000	Bez zawodu	636	31	3,5%	5%
512001	Kucharz	77	25	2,8%	32%
911207	Sprzątaczką biurową	56	25	2,8%	45%
411004	Technik prac biurowych	35	21	2,3%	60%
515303	Robotnik gospodarczy	33	17	1,9%	52%
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	28	16	1,8%	57%
753105	Krawiec	49	15	1,7%	31%
331403	Technik ekonomista	61	14	1,6%	23%
711202	Murarz	50	14	1,6%	28%

* odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród 624 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w powiecie gliwickim na koniec 2012 roku, dla 59 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100% (tzn. wszyscy bezrobotni byli zarejestrowani powyżej 12 miesięcy). Ale w 90% z nich zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną (patrz Załącznik 4).

Tabela 5. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w powiecie gliwickim na koniec 2012 roku (fragment)

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek**	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
1	721306	Błacharz samochodowy	12	8	0,9%	67%
2	411004	Technik prac biurowych	35	21	2,3%	60%
3	541306	Portier	10	6	0,7%	60%
4	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	28	16	1,8%	57%
5	713102	Malarz budowlany	16	9	1,0%	56%
6	515303	Robotnik gospodarczy	33	17	1,9%	52%
7	962902	Dozorca	14	7	0,8%	50%
.....						
60	000000	Bez zawodu	636	31	3,5%	5%
61	422402	Technik hotelarstwa	15	0	0%	0%
62	242217	Specjalista administracji publicznej	10	0	0%	0%
63	314202	Technik architektury krajobrazu	10	0	0%	0%

* w rankingu umieszczono zawody (63), w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych

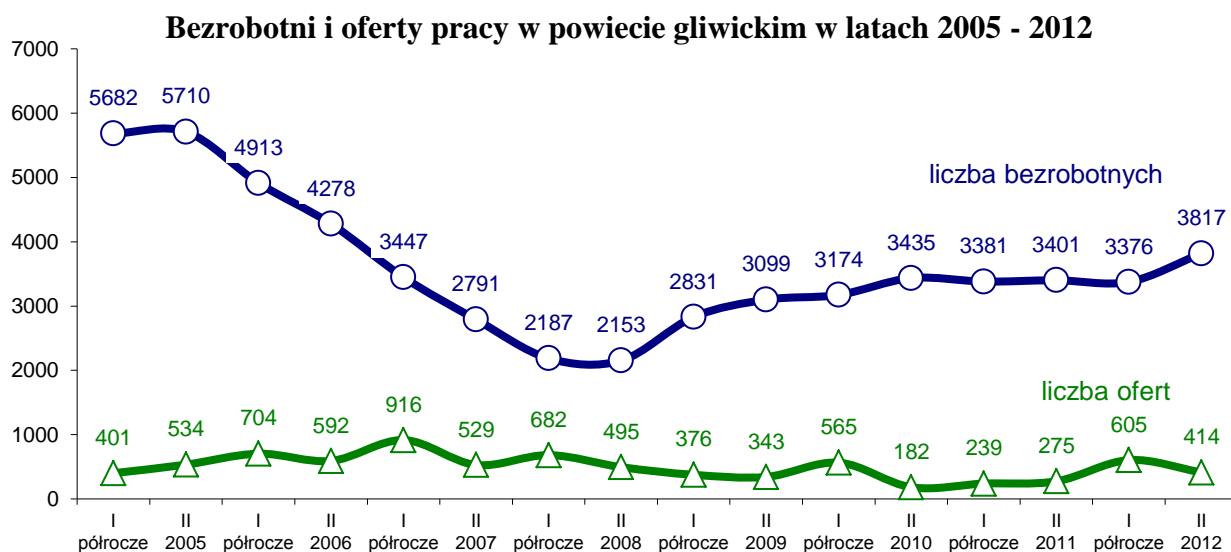
** odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród zawodów, w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych (63 zawody), dla 7 zawodów wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł ponad 50% (tzn. ponad połowa zarejestrowanych bezrobotnych znajdowała się w rejestrach PUP dłużej niż 12 miesięcy). Dla trzech zawodów wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0% (tzn. żaden z zarejestrowanych bezrobotnych nie figurował w rejestrach PUP dłużej niż 12 miesięcy). Duża liczba osób bezrobotnych bez zawodu, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, nie przełożyła się na wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia (patrz *Tabela 5*).

W latach 2005 - 2008 utrzymywał się spadek liczby bezrobotnych. Od początku 2009 roku utrzymuje się systematyczny wzrost ich liczby. W latach 2005 – 2007 liczba ofert pracy systematycznie rosła, natomiast w latach 2008 – 2011 zdecydowanie malała. W roku 2012 nastąpił dwukrotny wzrost liczby ofert pracy w porównaniu do 2011 roku (1019 ofert pracy).

Wykres 1.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: *robotnik gospodarczy* – 515303 (ponad 10% wszystkich ofert), *technik prac biurowych* – 411004 i *kierowca samochodu ciężarowego* – 833203 (patrz *Tabela 6*). *Kierowca samochodu ciężarowego* utrzymuje się w pierwszej dziesiątce zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku pracy od 2005 roku. Pomimo dużej liczby ofert pracy dla *technika prac biurowych* i *kucharza*, utrzymuje się dla tych zawodów wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia (odpowiednio 60% i 32%).

Tabela 6. Ranking i struktura 12 zawodów o największej liczbie ofert pracy w powiecie gliwickim w 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w ogólnej liczbie ofert
515303	Robotnik gospodarczy	106	10,4%
411004	Technik prac biurowych	46	4,5%
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	40	3,9%
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	36	3,5%
931301	Robotnik budowlany	31	3,0%
522301	Sprzedawca	27	2,6%
512001	Kucharz	24	2,4%
811301	Górnik eksploatacji otworowej	23	2,3%
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	23	2,3%
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	21	2,1%
Razem dla 10 zawodów			37%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Analiza struktury osób bezrobotnych oraz ofert pracy w 2012 roku według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) pokazuje, że największa liczba osób bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (ponad 26% ogółu bezrobotnych), „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” (ponad 26%) oraz „Budownictwo” (prawie 14%). W tych samych sekcjach wystąpiło również największe zapotrzebowanie na pracowników: „Handel” (ponad 18 % wszystkich ofert), „Budownictwo” (ponad 16%) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (ponad 14%) - patrz Tabela 7. Podobna struktura występowała w roku 2011

Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych oraz ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w powiecie gliwickim w 2012 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w 2012r.	stan w końcu 2012r.	zgłoszone w 2012r.	stan w końcu 2012r.
Przetwórstwo przemysłowe	1017	700	144	4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1013	684	187	18
Budownictwo	533	454	165	8
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	258	195	94	7
Transport i gospodarka magazynowa	166	138	51	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	125	82	13	0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	124	88	39	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	90	90	78	1
Pozostała działalność usługowa	67	72	8	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	56	37	9	1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	56	27	63	0
Górnictwo i wydobywanie	53	32	0	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	52	29	31	0
Edukacja	50	42	102	2

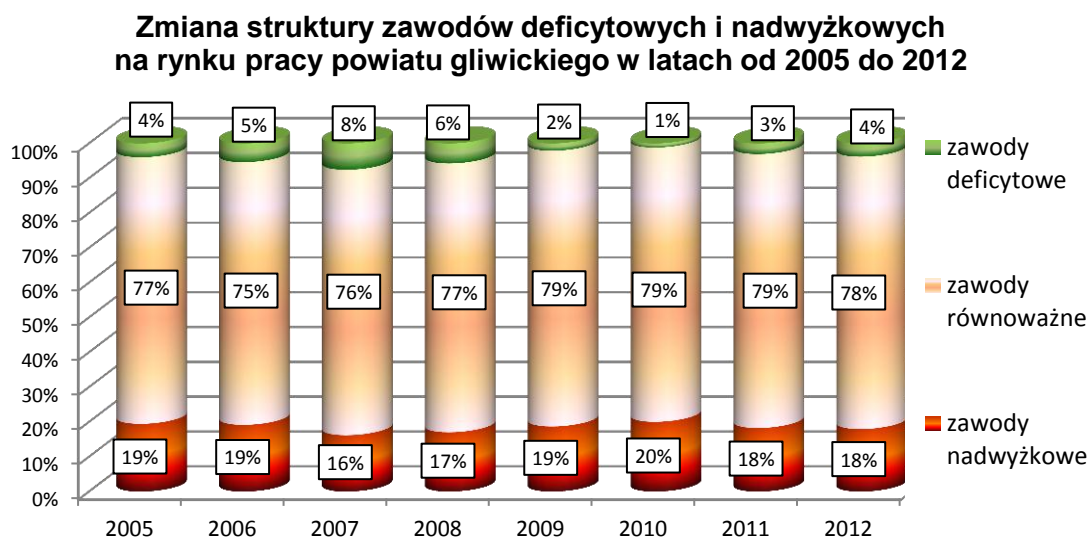
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	47	37	0	0
Informacja i komunikacja	46	18	13	2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	40	49	10	1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	34	28	11	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	13	15	1	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność niezidentyfikowana	0	0	0	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane uzyskane z systemu „Syriusz”⁶ dla powiatu gliwickiego, dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych (patrz Załącznik 3 i 4), zidentyfikowano w 2012 roku 297 elementarnych grup zawodowych oraz 713 zawodów/specjalności. W 82% (588) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 28% (200) zarejestrowano oferty pracy.

Wykres 2.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę⁷. Zawody wykazujące równowagę stanowiły 78%⁸ ogólnej liczby zawodów (patrz Wykres 2). Nie wpływały one w zdecydowany sposób na zmiany na rynku pracy. Zawody deficytowe - czyli poszukiwane na rynku pracy - stanowiły 4% wszystkich zawodów. Zawody nadwyżkowe - tzn. takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie

⁶ Patrz: www.mz.praca.gov.pl/Puls2/

⁷ Patrz str. 6

⁸ Uwzględniono wszystkie zidentyfikowane zawody niebędące zawodami deficytowymi albo nadwyżkowymi.

niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie - stanowiły 18% wszystkich zawodów (patrz Wykres 2). Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu (patrz Tabela 2).

Tabela 8 przedstawia wszystkie (27) zawody deficytowe. Wśród nich nie ma żadnego zawodu na poziomie wykształcenia wyższego. Na poziomie wykształcenia średniego było siedem zawodów.

Tabela 8. Ranking zawodów deficytowych w powiecie gliwickim w 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
811301	Górnik eksploatacji otworowej	1,92	0	1,92	MAX
721301	Blacharz	0,75	0,08	-0,67	9
811105	Operator koparko - ładowarki	0,83	0,17	-0,67	5
711501	Cieśla	0,42	0,08	-0,33	5
831210	Ustawiacz	0,33	0,08	-0,25	4
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	1,75	0,50	-1,25	3,5
712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,58	0,17	-0,42	3,5
721204	Spawacz metodą MAG	0,58	0,17	-0,42	3,5
911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	1,50	0,50	-1,00	3
711101	Konserwator budynków	0,75	0,25	-0,50	3
741216	Elektromonter taboru szynowego	0,25	0,08	-0,17	3
712303	Tynkarz	1,08	0,42	-0,67	2,6
515303	Robotnik gospodarczy	8,83	3,50	-5,33	2,5238
311703	Technik górnictwa podziemnego	0,33	0,17	-0,17	2
818204	Palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych	0,33	0,17	-0,17	2
311509	Technik mechanik obróbki skrawaniem	0,17	0,08	-0,08	2
722206	Ślusarz narzędziowy	0,17	0,08	-0,08	2
818125	Wypalacz surowców i wyrobów ogniotrwałych	0,17	0,08	-0,08	2
522390	Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	0,42	0,25	-0,17	1,6667
711601	Brukarz	0,92	0,58	-0,33	1,5714
961302	Robotnik placowy	0,92	0,58	-0,33	1,5714
311502	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	0,58	0,42	-0,17	1,4
431101	Asystent do spraw księgowości	0,58	0,42	-0,17	1,4
411004	Technik prac biurowych	3,83	3,08	-0,75	1,2432
741103	Elektryk	0,92	0,75	-0,17	1,2222
712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,58	0,50	-0,08	1,1667
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,67	0,58	-0,08	1,1429

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabele 9 i 10 przedstawiają 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów. Wśród nich cztery (Specjalista administracji publicznej – 242217, Ekonomista – 263102, Socjolog - 263204, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 242190) są na poziomie wykształcenia wyższego, a 9 zawodów jest na poziomie wykształcenia średniego – technicznego.

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie gliwickim w 2012 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	77,50	77,50	0
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0	3,67	3,67	0
753105	Krawiec	0	3,67	3,67	0
311504	Technik mechanik	0	3,58	3,58	0
741290	Pozostali elektromechanicy i elektrycy	0	3,08	3,08	0
422402	Technik hotelarstwa	0	2,67	2,67	0
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0	2,67	2,67	0
723390	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0	2,42	2,42	0
753303	Szwaczka	0	2,17	2,17	0
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	1,83	1,83	0
541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	0	1,75	1,75	0
242217	Specjalista administracji publicznej	0	1,67	1,67	0
263204	Socjolog	0	1,50	1,50	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 10. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie gliwickim w 2012 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
351203	Technik informatyk	0,08	3,42	3,33	0,0244
263102	Ekonomista	0,08	2,42	2,33	0,0345
741207	Elektryk (elektryk) zakładowy	0,08	2,33	2,25	0,0357
331403	Technik ekonomista	0,25	6,83	6,58	0,0366
311408	Technik elektronik	0,08	2,08	2,00	0,04
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,08	2,00	1,92	0,0417
752205	Stolarz	0,08	1,75	1,67	0,0476
911206	Salowa	0,08	1,75	1,67	0,0476
522301	Sprzedawca	2,25	41,67	39,42	0,054
321301	Technik farmaceutyczny	0,08	1,42	1,33	0,0588
524902	Doradca klienta	0,08	1,42	1,33	0,0588
713102	Malarz budowlany	0,08	1,42	1,33	0,0588
514101	Fryzjer	0,33	5,50	5,17	0,0606
422103	Technik obsługi turystycznej	0,08	1,17	1,08	0,0714
722204	Ślusarz	1,42	14,58	13,17	0,0971
512002	Kucharz małej gastronomii	0,42	4,25	3,83	0,098
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,08	0,83	0,75	0,1

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

3. PODSUMOWANIE

- Liczba osób bezrobotnych z terenu powiatu gliwickiego, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach, na koniec 2012 roku wynosiła ponad 3817.
- Kobiety stanowiły 59% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (spadek o 2 punkty procentowe w stosunku do 2011 roku).
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak poprzednich latach - stanowiły osoby bez zawodu (prawie 17%).
- Ponad 40% wszystkich bezrobotnych, stanowiły osoby zarejestrowane w dziesięciu zawodach: *sprzedawca, ślusarz, kucharz, technik ekonomista, sprzątaczką biurową, murarz, robotnik budowlany, fryzjer, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle oraz osoby nie posiadające zawodu* (siedem pierwszych z wymienionych zawodów od 2010 roku znajduje się w dziesiątce zawodów o największej liczbie bezrobotnych).
- 23% ogółu bezrobotnych stanowią osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy (zdecydowany wzrost w porównaniu z rokiem 2010).
- Tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni.
- W 2012 roku dla powiatu gliwickiego było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy 1019 ofert pracy (prawie dwukrotny wzrost w porównaniu z rokiem 2011).
- Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: *robotnik gospodarczy, technik prac biurowych i kierowca samochodu ciężarowego*.
- *Kierowca samochodu ciężarowego* utrzymuje się w pierwszej dziesiątce zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku pracy od 2005 roku.
- Największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (ponad 26% ogółu bezrobotnych), „*Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*” (ponad 26%) oraz „*Budownictwo*” (prawie 14%).
- Najwięcej ofert pracy zgłoszono w sekcjach: „*Handel*” (ponad 18 % wszystkich ofert), „*Budownictwo*” (ponad 16%) oraz „*Przetwórstwo przemysłowe*” (ponad 14%).
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano w 2012 roku 297 elementarnych grup zawodowych oraz 713 zawodów/specjalności.
- W 82% (588) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 28% (200) zarejestrowano oferty pracy.
- Zawody wykazujące równowagę, niewpływające na zmiany na rynku pracy, stanowiły 78% wszystkich zawodów.
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 18% ogólnej liczby zawodów.

- Wśród 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów tylko cztery (*Specjalista administracji publicznej – 242217, Ekonomista – 263102, Socjolog - 263204, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 242190*) są na poziomie wykształcenia wyższego, a 9 zawodów jest na poziomie wykształcenia średniego – technicznego.
- Zawody deficytowe stanowiły 4% (27) wszystkich zawodów.
- Wśród zawodów deficytowych nie ma żadnego zawodu na poziomie wykształcenia wyższego. Na poziomie wykształcenia średniego było siedem zawodów.